

Lichtivs mogelijk ontdekt

Aad Kleijweg (kleijweg@tabakspijp.nl)

In een eerder nummer van ons blad schreef ik een artikeltje over de vondst van een barokpijp in Calslagen¹. Deze bestond alleen uit een uitzonderlijke grote hiel met de tekst LICHTIVS GOVDA INVENT en een stuk steel waar roosjes en aapjes met krulstaart op zijn afgebeeld. Dezelfde aapjes zijn overigens ook terug te vinden onder de roos aan weerszijden van het ketelfragment.

Een pijp met op de steel aan de ene zijde de tekst LICHTIVS en de andere zijde ANNO 1632² is vermoedelijk van dezelfde pijpenmaker. Omdat op de hiel de tekst GOVDA staat vermeld heb ik de conclusie getrokken dat het hier Goudse producten betreffen die mogelijk door een pijpenmaker met de verlatijnste naam 'de Licht' of 'de Ligt' zijn gemaakt. Uit de archieven is een pijpenmaker met deze naam uit die periode nog niet bekend.

In de verzameling van Lia Schouten bevindt zich een in de omgeving van Gouda gevonden steelfragment met de tekst PER DE LICHT gescheiden door punten en aan de andere zijde datering ANNO 1633 met de letters NN in spiegelschrift. Een leuk detail is dat, als we de steel een slag draaien, er aan beide zijden een engelenkopje staat afgebeeld.

Het zou dus zo maar kunnen dat de maker van de pijp waar de steel toebehoorde Per de Licht heet en het is niet denkbeeldig dat deze persoon en LICHTIVS één en dezelfde persoon is. Misschien dat er ooit in het archief iets wordt gevonden wat mijn beweringen bevestigen.

Met dank aan Lia Schouten voor het beschikbaar stellen van stukken uit haar verzameling voor fotografie.

¹ Aad Kleijweg, 'Bijzondere barokvondst uit Calslagen. *PKN* 139, 2013, p.2608-2610.

² D.H. Duco, *De Nederlandse Kleipijp*. Leiden 1987, p.89, afb. 464.

In een artikel op bladzijde 35 wordt ingegaan op de raadselachtige steeltekst Lichtivs. Wie was dat?

Een Bersagliere afgebeeld als pijpenkop. Over deze Italiaanse scherpschutter is meer te lezen op pag. 47.